

Stefan Löfven: Sommartal 2015

Talare
Stefan Löfven
Statsminister

Datum
16 augusti 2015

Plats
Stockholm

1 Vänner,
sommaren 2015 kommer vi att minnas som orons sommar. Sverige har präglats av en rad fruktansvärda våldsdåd. Tidningarna har dominerats av mord, i Blomberg, Upplands Väsby, Uddevalla och på IKEA i Västerås.

5 Och trots att den Nationella trygghetsundersökningen visar på att tryggheten i samhället har ökat och brott mot enskild person har minskat under den senaste tioårsperioden – så ser vi en organiserad brottslighet som skapar skräck hos familjer som vaknar av smällar i natten. Och vi ser hur mäns våld mot kvinnor
10 fortsätter att skapa nya tragedier.

Vi kan också följa hur ISIL försöker rekrytera människor här i Sverige för att bidra till sina fruktansvärda brott. Samtidigt möter vi dem som flyr undan förstörelsen i krigens och terrorismens spår.

15 Vi ser en ökad polarisering i vår offentliga debatt, där människor visar oförståelse, ovilja, och allt oftare hat mot varandra. Och vi ser avskyvärda attacker mot tiggare och asylboenden.

20 Det här fyller mig med en oro. Jag vet att ni känner den också. Men jag fylls också av en övertygelse, starkare än någonsin förr, att vi ska samla Sverige för att vända utvecklingen.

25 Nu mer än någonsin krävs beslutsamhet, det krävs samarbete, det krävs en benhård vilja från var och en av oss att ta makten över vårt samhälles framtid. Det är det jag ska tala om idag. Om oron, hur vi bemöter den, och hur vi tillsammans skapar ett Sverige att vara stolta över.

* * *

30 Jag ska börja med brottsligheten.

"Barnen vaknar och börjar gråta. Jag öppnar köksfönstret och känner att det luktar bränt. Då ber jag min fru ringa polisen."

35 Det här vittnesmålet kommer från en gata i Malmö där en handgranat exploderade förra söndagen, den sjunde handgranatsattacken på en månad. Och detta är inte isolerat till Malmö, Göteborg eller Stockholm. Polisen bekämpar just nu den organiserade brottsligheten i hela landet.

40 Och jag vill säga detta till dig som bor i de drabbade områdena: Det här ska inte tolereras i vårt Sverige.

Samhället ska vara tryggt, för dig och din familj. Vi viker inte en tum.

* * *

Det är dags att slå hårt mot den organiserade brottsligheten.

45 Polisen gör nu riktade insatser i samtliga drabbade områden. Polisledningen sänder hundratals poliser i förstärkning till de utsatta områdena, och står redo med nya resurser i form av spaningsverktyg, bombtekniker och helikoptrar.

50 Regeringen har gett tullen i uppgift att prioritera bekämpandet av vapensmuggling, och vi kommer att kriminalisera försök, förberedelse och anstiftan till grovt vapenbrott, och se över straffen för olovlig hantering av explosiva varor som handgranater.

Det är ett stort, svårt och tidskrävande arbete, men det måste göras. Vapnen ska bort från Sveriges gator!

55

* * *

Vi behöver också göra ett stort långsiktigt arbete.

Regeringen ger nu kvinnojourerna ökat stöd, och motverkar mäns våld mot kvinnor som en del av vårt större jämställdhetsarbete.

60 Samtidigt ska vi slå undan benen på de kriminella organisationerna, genom att öka möjligheterna att beslagta deras resurser. Vi behöver också undersöka hur vi kan skapa ett nationellt brottsförebyggande arbete, och stärka avhopparverksamheten så vi får ut medlemmar ur gängen.

65 Och vi tar krafttag för att finna varje ung utanför, så att de kommer in i utbildning och arbete och inte kan rekryteras av de kriminella ligorna.

Och målet kan aldrig vara att bara få dessa gäng att hålla fred med varandra. Målet måste vara att dessa gäng upplöses. Jag har därför gett justitieministern

och inrikesministern i uppdrag att ta fram ytterligare insatser, för att öka polisens förmåga att bekämpa organiserad brottslighet, skärpa synen på våldsbrott, och för att förhindra återfall i brott.

75 Det är principen i regeringens kriminalpolitik. Hårda mot brottsligheten. Hårda mot brottens grogrund.

* * *

80 Men allas insats behövs. Den organiserade brottsligheten är ett samhällsgissel, som det krävs ett helt samhälle för att besegra.

Som chefen för Folkets Park i Malmö, Märthen Gunnarsson, uttryckte: "Att köpa en öl av någon på en gräsmatta, köpa billig alkohol ur en baklucka, röka en joint med polarna en fredagkväll eller köpa smuggelcigg i en kiosk på Möllan är
85 också att stötta de grupper som just nu gör upp och skjuter varandra på öppen gata."

Märthen har rätt. Var en av oss har en plikt att vägra göda brottsligheten. Att gripa in när vi kan. Att vittna om det vi ser. Det är vårt ansvar. Tryggheten
90 skapar vi tillsammans.

* * *

På samma sätt krävs att alla goda krafter samlas för att bemöta den internationella terroristorganisationen ISIL. Därför ser jag behov av att stärka
95 samhällets möjligheter att förebygga och bekämpa terrorism, och vi kommer kriminalisera resandet för att delta i träning med terroristgrupper.

Sverige bidrar också med ett stort humanitärt stöd till ISIL:s offer, och vi har anslutit oss till den internationell koalition som ska stoppa deras framfart,
100 genom en militär rådgivnings- och utbildningsinsats i norra Irak. ISIL är ett hot mot all mänsklig värdighet. Men de kan, ska och kommer att bekämpas.

* * *

Och i den här kampen är Turkiet en nyckelaktör. Men den positiva
105 utvecklingen med kurdernas rättigheter måste återupptas, så att stabiliteten ökar i en redan katastrofalt instabil region. Sverige uppmanar därför Turkiet och PKK att värna vapenvilan och att snarast återgå till fredssamtalen. En avstannad fredsprocess i Turkiet har inga vinnare, bara förlorare.

110

Nu krävs också stora insatser för att ge de syriska flyktingarna en framtid. Idag är Palmecentret här och samlar in pengar till lärare i syriska flyktingläger. Var med och bidra, för att åter börja bygga dessa barns liv.

115 * * *

Och de senaste mötena i EU har handlat om just hur vi ska lösa situationen för de flyktingar som söker sig till Europa.

Sverige har inget att skämmas för i detta sammanhang. Tvärtom. Tillsammans med Tyskland, Italien och några få andra drar vi ett stort lass. Men vi klarar det inte ensamma. Andra länder måste göra mer.

Redan i februari träffade jag Angela Merkel för att driva på i den här frågan. EU:s maskineri är inte snabbt, men äntligen lyftes frågan om ett gemensamt ansvarstagande för flyktingar på ett toppmöte med Europeiska rådet i juni. Jag är stolt över att vi har fått fart på processen; men jag är långt ifrån nöjd.

Nu krävs fler ambitiösa beslut. Nya ramverk. Handling. Sverige ska inte fly sitt medmänskliga ansvar – men vi måste få andra länder att ta sitt.

130

* * *

Samma sak gäller här hemma. Vi ska ha en reglerad invandring, där rätten till asyl provas och respekteras. Där de som får avslag får återvända, men de som beviljas asyl får ett värdigt mottagande.

Det är på kort sikt en stor ansträngning för Sverige. Vi ska inte låtsas som något annat. Men det är en ansträngning vi gör, eftersom vi vill hjälpa människor undan krig och förtyck.

140

Därför måste alla kommuner vara med och dela på ansvaret, och regeringen förbereder en lagstiftning för att så ska ske. Det måste vara slut på att Sveriges rikaste kommuner flyr sitt ansvar, samtidigt som fattigare kommuner gör sitt yttersta. Det är dags för ett rättvist mottagande.

145

* * *

Och de resurser som kommunerna får till bostäder, utbildning och etablering i

150 samhället, måste gå till just det, och inte går till ockerhyror eller enorma vinster hos oseriösa aktörer.

Vi behöver också slå ned mot dem som profiterar på människor på flykt, som säljer pass eller jobberbjudanden, och lurar hit människor under falska premisser.

155

Det måste råda ordning och reda i det svenska flyktingmottagandet. Det ska präglas av ansvarstagande, anständighet och raka vägar in i arbete.

* * *

160 Och det är just jobb, som är så oerhört viktigt nu. Även om ekonomin tar fart nu – så är risken att det bara leder till arbetskraftsbrist och flaskhalsar. Inte fler i arbete. Så alla som kan måste i jobb för att ekonomin ska kunna växa. Och det gäller inte minst människor som flytt.

165 Farmaceutbristen gör att apotek på mindre orter riskerar att stänga. Därför samarbetar vi med arbetsmarknadens parter för att de apoteksutbildade som flytt hit ska få snabbspår in på arbetsmarknaden. Det är brist på personal inom sjukvården. Så samma sak där: snabbspår för de hundratals utbildade läkare och annan sjukhuspersonal som kommit. Vi gör samma sak med kockarna,
170 fordonsförarna, bilmekanikerna, alla de yrken där det råder brist.

Det är del av det etableringspaket vi nu rullar ut, som också ger extra stöd till nyanlända barns skolgång, som ger möjlighet att plugga svenska redan under asyltiden, och som har ett stenhårt fokus på att så många som möjligt, så fort
175 som möjligt, ska kunna jobba.

Det tar tid. Det tar kraft. Men det är värt det. Det motverkar bristen på kompetens, och det är den främsta vägen in i det svenska samhället. Vi sliter för jobben, för jobb ger gemenskap, försörjning och framtidstro.

180

Och då kan vi alla bygga Sverige tillsammans.

* * *

185 Varaktig sysselställning är också den långsiktiga lösningen mot tiggeriet. Jag anser att det enda rimliga målet för Sverige är ett samhälle där absolut ingen tigger på våra gator. Vi kan inte ha något annat mål. Det kräver kraftfullt

agerande här och nu.

190 För det första: Upprätthålla lag och ordning. Vi tillåter inte olovliga
bosättningar på allmän eller privat mark. För det andra: Aldrig tolerera hatbrott.
Polisen stärker därför sina insatser. Men. Den enda långsiktiga lösningen är det
tredje. Att se till att de människor som tigger kommer in i utbildning och sociala
system i sina hemländer. Och framför allt: Att de där också kan få börja jobba.

195 Därför har den här regeringen har nu drivit fram ett avtal med Rumänien, och
för nu samtal med Bulgarien för att göra det samma. Det är ingen liten uppgift.
Det innebär att bryta decennier av fattigdom och fördomar. Men det är
hemländernas ansvar, och till deras hjälp finns stora EU-resurser.

200 Denna regering vägrar acceptera tiggeriet och utsattheten. Vi riktar inte vreden
mot tiggarna, utan den nöd som skapar tiggeriet. Socialdemokratin har alltid
stått upp för att allmosor aldrig är vägen ur armod. Så var det förr. Så ska det
vara framöver.

205 * * *

Och jobb är och förblir svaret på så många av Sveriges stora samhällsproblem. Så
enkelt är det. Så svårt är det. Det är därför vi lägger så mycket kraft på att
genomföra vår jobbagenda för Sverige.

210 Den första delen är framtidsinvesteringar. Tiden där staten öser ut lånade
pengar för att stimulera kortsiktig konsumtion är över. Nu satsar vi långsiktigt.
1,2 nya miljarder för att reparera den räls, och 6 miljarder för att skapa de
bostäder som Sverige skriker efter.
Det är ett val jag står för. Vi sänker inte skatten för att vinna lätta politiska
215 poänger i nuet. Vi investerar så Sverige vinner större segrar i framtiden.

* * *

Lika viktig är den andra delen, en aktiv näringspolitik för fler och växande
företag. Trots oron i den globala ekonomin, så visar de senaste BNP-
220 prognoserna att svenska företagare fortfarande vågar och växer. Det ska vi
bejaka.

Genom att satsa på nyindustrialiseringen av Sverige. Stödja små och medelstora
företag att exportera och växa på nya marknader. Stärka samverkan, inte minst
225 för att ta fram de klimatlösningar som världen efterfrågar, och som kommer

leda vägen i Paris i december, när vi måste enas om en färdplan för att hålla jordens uppvärmning så långt som möjligt under 2 grader.

230 Vännen, detta är principen för Sveriges nya näringspolitik: Jobb skapas inte genom att tömma arbetslösa plånböcker, utan genom att fylla företagens orderböcker.

* * *

Den tredje delen, är investeringar i kunskap och matchning.

235 När det finns fler lediga jobb än någonsin, när vi har långa listor på bristyrken, när företagen skriker efter kvalificerad personal: Då finns det bara en sak att göra. Erkänna att Sverige under lång tid underinvesterat i utbildning. Att matchningen på arbetsmarknaden är usel. Och sen börja investera och reformera, stort.

240

Det är därför vi skapar ett kunskapslyft för att alla som kan ska kunna utbilda sig till de jobb som finns. Och det är därför vi genomför 90-dagarsgarantin ute i kommunerna, så att varje ung får rätt till utbildning, arbete eller praktik inom 90 dagar. Unga ska aldrig lämnas i långtidsarbetslöshet. De ska plugga, jobba, 245 och kunna se med förväntan mot framtiden.

* * *

Höstbudgeten kommer också fokusera på nya reformer i jobbagendan, och idag kan vi presentera en av dem: En ny och utbyggd yrkeshögskola i hela Sverige.

250

Vi presenterar idag en utökning av yrkeshögskolan med 20 procent, 6 000 platser, så att arbetslösa snabbt kan utbilda sig till bristyrken och komma i arbete. Samtidigt ökar vi långsiktigheten, så att utbildningar kan ges under längre tid. Och vi gör det möjligt att läsa fristående kurser, så att du kan skaffa 255 dig precis den kompetens du behöver för att få ett jobb eller ta dig vidare i din karriär.

Och det är målet med hela vårt stora kunskapslyft för Sverige. Ingen människa ska stå rådlös när den globala ekonomin höjer kunskapskraven. Sverige ska ta till vara på varje människas utvecklingsmoral, och vilja till ett bättre liv.

260

* * *

Och jag hör nu nya högerförslag, som låter som ett sorgset eko av det senaste decenniet. Det ska bli lättare att sparka unga. Lättare att sparka gamla. Stora skattesänkningar på 20 miljarder som ger mest till de som tjänar mest, som leder

till lika massiva nedskärningar, som ger färre i utbildning, färre i välfärdsjobben, mindre investeringar i infrastruktur och bostäder.

270 Kom igen! Det är ju inte lösningen. Det är ju problemet! Sverige behöver inte en ny nedskärningsagenda. Vi behöver en jobbagenda. Och den står regeringen för, med målet att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU. Vänner, det är dags att sluta riva, och börja bygga Sverige.

* * *

275 Men – och det kanske är ovant att höra mig säga detta – arbete är inte allt. Det är inte arbetslöshet, som får en fullvuxen man att häva ur sig hat mot en ung kvinna på nätet. Som får en förälder att skriva att tiggare borde skjutas. Som får en vänsterextremist att hota någon för att den har högeråsikter. Det är något annat. Det är en ovilja att förstå varandra. En oförmåga att se de allvarliga
280 konsekvenserna av sina egna ord. Och en avsaknad av allmän, mänsklig anständighet.

Det finns en judisk författare som heter Elie Wiesel, som överlevde Auschwitz, Buna och Buchenwald. När han vann Nobels fredspris 1986, kallade
285 kommittén honom för "en budbärare till mänskligheten". Och han har sammanfattat sitt budskap i en enkel mening, inspirerat av tredje mosebok: "Thou shalt not stand idly by" – "Du skall inte stå stillatigande"

Vänner,
290 vi ska försvara anständigheten, och stå emot den polarisering som drar isär Sverige. Vi ska vara aktörer, inte åskådare. Om det så är en fördom vid fikaborden. En hatisk kommentar på Facebook. En medmänniska som blir attackerad mitt ibland oss. Stå inte stillatigande. Stå upp för det Sverige du tror på!

295

* * *

Och jag kommer att ta mitt ansvar, för att möta hela den oro, för jobben, tryggheten och framtiden som jag ser i Sverige.

300 Jag lovar er inga mirakel. Vi ärvde ett stort budgetunderskott. Vi möter stora samhällsutmaningar, och ett svårt parlamentariskt läge. Men vi är också redo att göra ett stort arbete, och steg för steg vända utvecklingen i vårt samhälle.

305 Se bara till sjukvården. Den kommer kräva stora reformer de kommande åren,
för att ta hand om vår åldrande befolkning. Men nu tar vi de första stegen, och
ser till att Sverige slutar utförsäkra cancersjuka,

och låter dem fokusera på att nå friskhet, inte fattigdom. Det är bara en början.
310 Men det är början på vändningen.

* * *

Se till pensionärernas situation. Jag har så många äldre som skriver till mig, som
visar på orättvisorna och fattigdomen, och jag bär med mig era ord, även när
315 breven är besvarade.

Nu tar vi de första stegen, och riktar en miljard till att anställa mer utbildad
personal i äldreomsorgen.

320 Vi höjer bostadstillägget, och börjar sluta klyftan så att lön och pension ska
beskattas lika. Det är bara en början. Men det är början på vändningen.

* * *

Och här i Vasaparken tänker jag alltid på en annan författare, Astrid Lindgren.
325 Jag läste hennes krigsdagböcker i somras, och alldeles nyligen kom jag över en
dikt hon skrivit:

"O mäktiga feer, ge mitt barn i faddergåva, inte bara hälsa, skönhet, rikedom
och allt det där ni brukar komma stickande med – ge mitt barn läshunger, det
ber jag om med brinnande hjärta!"

330

Och jag tror många föräldrar ber samma bön nu, samtidigt som de oroar sig
över tillståndet i skolan. Och problemen är stora och komplexa. Men nu börjar
vi investeringarna. I mindre klasser och barngrupper. I fler och bättre betalda
lärare och specialpedagoger. I upprustade skollokaler och läxhjälp för alla.

335 Vänner, det är bara en början. Men det är början på vändningen.

* * *

Jag tror att vi kan möta oron i samhället. Jag vet att vi kan skapa ett Sverige att
vara stolt över.

340 Visst har vi många stora stoltheter idag. I vår vilja att analysera och attackera
samhällsproblemen så glömmer man lätt allt det som gör Sverige till ett land värt
att älska. Men det är dags att ta diskussionen om vad Sverige ska symbolisera.

345 Vad som den blågula flaggan ska representera. Vad vi vill kunna berätta om när vi pratar om vårt land utomlands.

Jag tror det ska vara ett samhälle, där varje vuxen ska kunna säga de magiska orden: Idag går jag till jobbet. Där varje barn, oavsett hur lätt eller svårt det är i skolbänken, ska känna: Ja, jag blir sedd. Jag blir hörd. Jag blir förstådd. Det 350 kommer vara ett Sverige att vara stolt över.

Där varje människa ska veta: Om jag blir sjuk, om jag blir gammal, om jag på min väg i livet faller, så finns en gemenskap där som ser till att jag kan fortsätta framåt. Där vi kan visa 355 mot världen, att vi är de modernaste, de mest innovativa, de mest utvecklade, inte trots vår vilja till jämlikhet och solidaritet, utan på grund av den. Det kommer vara ett Sverige att vara stolt över.

360 Vi är inte där än. Men om vi ser våra plikter, mot oss själva och mot varandra, och arbetar tillsammans – kan vi börja en resa från dagens oro och splittring. Sakta men säkert ska vi gå mot ett samhälle där var och en av oss kan säga: Ja, jag lever i ett land att vara stolt över.

365 Ett land, som få andra i världen.
Tack.

Källa

<div>Manuskript hämtat från socialdemokraterna.se (2024-06-12)</div>

370

Taggar

Politiska tal, Socialdemokraterna, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-sommartal-2015>

375

380